

Targem ja süsteemsem kliimamuutustega kohanemine

Laura Remmelgas, kliimaosakonna juhataja

Kliimamuutuste mõjud

TERVIS JA PÄÄSTEVÕIMEKUS

LOODUSKESKKOND

ENERGEETIKA

BIOMAJANDUS

TARISTU JA EHITISED

MAJANDUS JA ÜHISKOND

Kliimakindlus kui riigi vastupanuvõime alus

Kliimamuutustega kohanemine aitab tagada:

- inimeste turvalisuse ja tervise;
- toimivad elutähtsad teenused;
- vastupidava majanduse;
- kliimakindla taristu;
- väiksemad kahjud ja kulud tulevikus.

Kliimakindlama Eesti suunas

- Mõista kliimariske paremini
- Tugevdada ühiskonna, majanduse ja looduse vastupanuvõimet
- Vähendada kliimamuutuste kahjusid

Kohanemine on ühine vastutus

- Kliimakindlus peab olema osa igast otsusest.
- Iga sektor juhib ja vähendab oma kliimariske.
- Investeeringud peavad tugevdama vastupanuvõimet.
- Teadlikkus on kohanemise alus.

Rollid ja vastutus

- **Riik** – teadmised, seire, õigusraamistik
- **Kohalikud omavalitsused** – ruumiplaneerimine, taristu, teenused
- **Ettevõtted ja inimesed** – riskide juhtimine ja valmisoleku suurendamine

Kliimamuutustega kohanemise teekaart

Kliimamuutustega kohanemise teekaardi koostamise eesmärk:

- Tugevdada riigi ja kohalike omavalitsuste valmisolekut kliimamuutustega toime tulla.
- Luua selge ja toimiv mudel kliimamuutustega kohanemise juhtimiseks.
- Anda terviklik ülevaade kohanemise vajadustest, eesmärkidest ja tegevustest.

Teekaart:

- Kaardistab peamised kliimariskid ja nende mõju
 - Seab selged kohanemise eesmärgid
 - Määratleb vajalikud tegevused ja lahendused
 - Võimaldab mõõta edusamme ja hinnata tulemusi
-

Kliimaministeeriumi riigiplaani ettepanekud 2028-2034 - keskkonnahoidlik areng

Keskkonna- ja kliimateadlikkuse reform – 11 mln

- Elanikkonna keskkonna- ja kliimateadlikkuse suurendamine
- Avaliku sektori, KOVide ja ettevõtete juhtimiskompetentside arendamine
- Dialoogi ja koostöö edendamine

Kliimamuutustega kohanemise valdkondadeülese juhtimise reform - 42 mln

- Andmepõhine kliimamuutustega kohanemine
- Arendame nutikaid info- ja seiresüsteeme
- Turvaline elukeskkond (KOV-i investeeringud kliimakindlasse ja kvaliteetsesse elukeskkonda)

Kliimakindel elukeskkond: Looduspõhiste lahenduste (NBS) arhitektuur

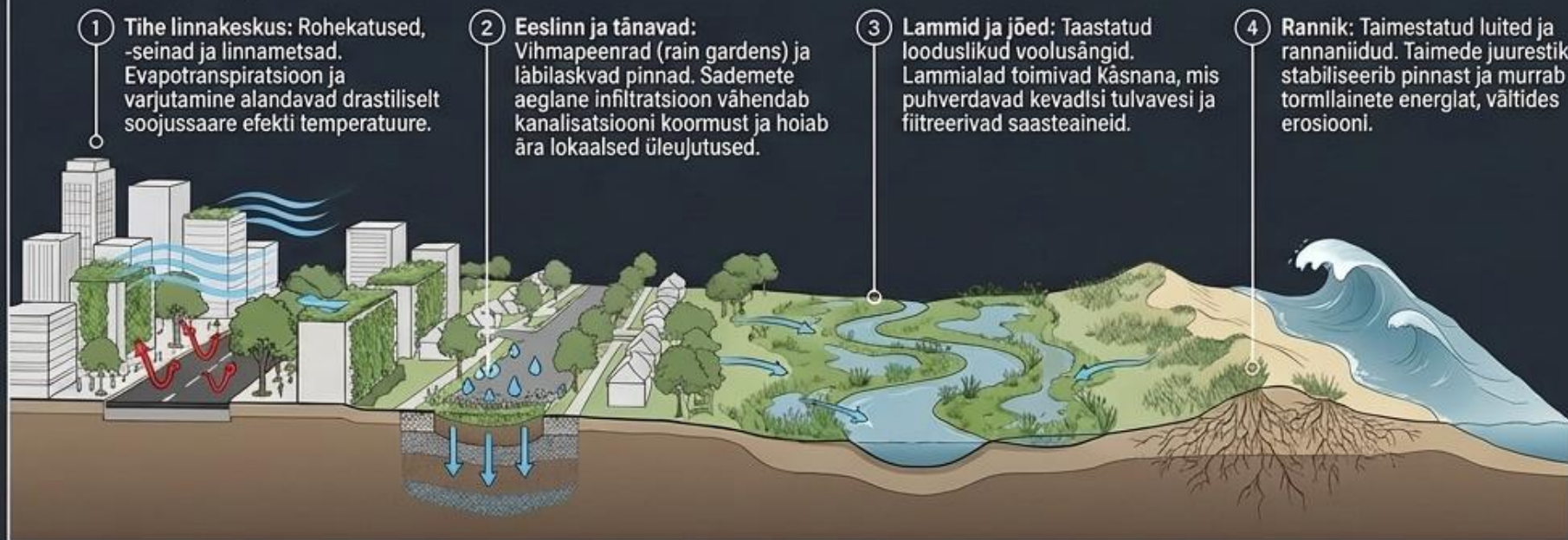
Hall taristu (Beton ja torud):

- Monofunktsionaalne (lahendab vaid üht probleemi)
- Jäik ja ei kohane kliima muutudes
- Aja jooksul amortiseeruv ja väärtust kaotav

Looduspõhine lahendus (Rohe- ja veealad):

- Multifunktsionaalne (seob vett, jahutab õhku, toetab elurikkust)
- Isekohanev ja paindlik süsteem
- Aja jooksul väärtust kasvata (puude kasvades mõju suureneb)

The Spatial Blueprint

Kliimarisk	Ökoloogiline lahendus	Toimemehhanism	Süsteemsed lisahüved
Kuumalained ja linna soojussaaed	Kõrghaljastus, haljaskatused, rohekoridorid	Peegeldusvõime muutmine ja aurustumise (evapotranspiratsiooni) kaudu jahutamine	Õhukvaliteedi paranemine, müra leevendamine, stressi vähenemine
Paduvihmad ja üleujutused	Vihmapienrad, märgalad, läbilaskvad teekatted	Vee kohapealne sidumine, aeglustamine ja infiltratsioon põhjavele	Elurikkuse toetamine (tolmeldajad), veekogude sisekoormuse ja saaste vähenemine
Tormid ja rannikute erosioon	Luidete taimestamine, rannaniitude säilitamine	Lainete energia füüsiline hajutamine ja pinnase mehaaniline sidumine juurtega	Süsiniku sidumine (carbon sink), elupaikade säilimine, rekreatsiooniväärtus